

ארגון ברית אבות
מסייעת לכל יהודי
בכל גיל
ובכל מקום בעולם
לקיים את מצוות המילה
בצורה מקצועית ובשמחה
באמצעות צוות מוהלים
מוסמך ומנוסה.

ב"ה

עלון ברית אבות פרפראות וסיפורים לברית מילה לפי סדר הפרשיות פרשת וילך

תשפ"ו

מפעולות הארגון

עריכת ברית מילה לתינוקות.
ומבוגרים בחדרי ניתוח
בישראל ובמדינת חבר העמים

בדיקת צהבת לתינוקות בבית
במכשיר זהה לבית החולים

ניתן להשיג את הספרים
"סדר ליל הברית"
"פניני הברית"
"תפילות ומנהגים לברית"

ייעוץ בענייני ברית מילה

משרד "ברית אבות"
רחוב דברי חיים 6 ביתר עילית
טלפון: 025022814

מהספר פניני הברית

כי לא תשכח מפי זרעו

הבטחת התורה שלא תשכח מזרע ישראל,
אחד הסמלים המוחשיים ביותר לכך הוא
ברית המילה – אות בבשרנו, שאינו ניתן
לשכחה, זהו חותם נצחי שלא נמחק, עדות
חיה לכך שישראל קשורים לעולם בבוראם.

לפני מספר שנים כשבאנו לעיר אודסה
שבאוקראינה בעשרת ימי תשובה, כדי
לערוך 3 בריתות מילה ליהודים מבוגרים
שעדיין לא קיימו מצווה זו, נגש יהודי כבן
83, ששמע שהגיע מוהל לעיר, ביקש גם הוא
להיכנס בבריתו של אברהם אבינו,
כשביקשו מסמכים המאשרים את יהדותו,
הביא מביתו תעודת לידה מקורית המעידה
בבירור על יהדותו, סיפר האיש כי אשתו
שאינה יהודיה, מתה ולכן הגיע בראש
השנה לתפילה והתרגש מאוד מהתפילות
ומהקדושה, ההתלהבות הזו הביאה אותו
להישאר מחובר עוד יותר לקהילה, ומתוך
התעוררות הלב ביקש לקיים את מצוות
הברית, כמה מפליא שהדבר אירע בימי
תשובה – ימים בהם כולנו מחפשים לשוב
אל שורשינו ולקשר הנצחי עם הקב"ה, גם
יהודי בן 83, לאחר חיים ארוכים, הגיע
לנאמר בפרשה "כי לא תשכח מפי זרעו",
כך אנו רואים בעינינו איך גם אחרי עשרות
שנים בגלות, ברית אברהם אינה נשכחת,
ולב היהודי מתעורר לשוב ולחבור לעם
ישראל ולבריתו הנצחית.

בתפילה שנוכה לשוב בתשובה שלימה
ולהתקרב ל השם בשמחה
המוהל אהרן יוסף קרמר

ועזבני והפר את בריתי. רמז למה שאמרו רבותינו זכרונם
לברכה לא גלו ישראל עד שחללו ברית המילה שנאמר
(ירמיהו יא) ובשר קודש יעברו מעליך. וכדאיתא במדרש
שאמר הקדוש ברוך הוא לאברהם, וערל זכר אשר לא ימול
וגוי' ונכרתה הנפש ההיא את בריתי הפר. זה שאמר הכתוב
ועזבני והפר את בריתי וגומר וחרה אפי בו ביום ההוא
ועזבתים. לפי שהם עזבוני לכך אם תעזבני יום יומים
אעזבך. וכנגד אמרו והפר את בריתי. אמר והסתרתני פני
מהם. לפי שמצד המילה נגלה לישראל מציאות ה' יתברך
כמו שכתוב נמולו אתו וסמך ליה וירא אליו ה' וכמו שכתוב
(איוב יט) ומבשרי אחזה אלוה. כמבואר בפרשת וירא אמנם
בהפרת ברית המילה יהיה נסתר מהם השגת מציאות ה'
יתברך לכך נאמר והסתרתני פני מהם והיה לאכול ומצאוהו
רעות רבות וצרות. כי המילה מצלת מכל נגע ופגע כי גדולה
המילה שהיא דוחה את הנגעים והפגעים רעים בזה ובבא
כמו שכתוב (זכריה ט) בדם בריתך שלחתי אסיריך מבור
מים אין בו. דהיינו הגלות והגיהנם כמבואר למעלה בהרבה
מקומות: (עוללות אפרים)

**לראות את פני יי אלקיך במקום אשר יבחר תקרא את
התורה הזאת.** (לא יא) אמרתי כי טעם זו המצוה של המילה
היא לזכות להראות את פני ה' אלקיך. כי הקדוש ברוך הוא
משרה שכינתו במקום שמקיימין מצוה זו, ואם תאמר איך
אפשר כי הקדוש ברוך הוא עצמו מתראה בעת המילה ולא
כן בקיום שאר המצוות, לזה אמרתי פני ה' אלקיך. ירצה אל
תתמה על זה כי דע כי כל מעייניו יתברך וכל מגמת פניו אינו
רק לראות ולהסתכל באיזו מקום יבחר לשרות שכינתו בו
וכראותו הילד הקטן הזה מצטער כל כך על קיום זו המצוה
משרה שם שכינתו ובוחר בו, וכיון שכן הוא כי הקדוש ברוך
הוא נמצא ומתראה שם ראוי שכל ישראל אשר בעיר הזאת
של מקום המילה ימצאו שם כנזכר בפרקי ר' אליעזר, ואם
כן ראוי הוא כי בבוא כל ישראל לראות את פני ה'. והוא לפי
שהמקום הזה של הנימול בו בחר ה' ראוי שגם נלווה ונחבר
עם המצוה הזו את דרוש התורה הזו וזה שאמר תקרא את
התורה הזאת: (עץ הדעת טוב לר' חיים ויטאל)

הוא ההולך לפניך הוא יהיה עמך לא ירפך ולא יעזבך לא תירא ולא תחת. (לא ח) יובן בסיעתא דשמיא לפרש כי ידוע מ"ש בספר ילקוט חדש, וזה לשונו כשהאדם צדיק אז השכינה הולכת לפניו והוא לאחריה ומסתכל בשכינה אבל אם הוא חוטא השכינה הולכת אחריו שלא יסתכל בשכינה כדכתיב כי שב מאחרי. וכן בישראל כתיב (שמות יד) ויסע מלאך האלהים ההולך לפני מחנה ישראל וילך מאחריהם. שכל זמן שהיו צדיקים היתה השכינה הולכת לפניהם אבל כשאמרו (שמות יד) המבלי אין קברים במצרים. מיד וילך מאחריהם, ששוב לא היו ראויים להסתכל בשכינה וזהו דווקא כשהוא מהול אבל מי שאינו מהול אינו זוכה לילך אחר השכינה ולכן כתיב גבי אברהם (בראשית יז) התהלך לפני והיה תמים. ולא כתיב היה תמים והתהלך לפני, אלא רצה לומר כל זמן שאינך מהול התהלך לפני שלא תסתכל בי אבל לאחר שתהיה תמים שתמול תלך אחרי השכינה, והנה בנח כתיב (בראשית ט) נח איש צדיק תמים וכו' את האלהים התהלך נח. לפי שהיה מהול ולא פרע לכך לפני השכינה לא הלך דהא היה נימול ואחרי השכינה לא הלך שלא פרע לכך הלך את האלהים שוה בשוה... נמצא לפי זה שעל ידי המילה אז השכינה תלך לפני האדם, גם ידוע מ"ש בסיעתא דשמיא (בשם זוה"ק) כי על ידי המילה נכנעים שונאיהן של ישראל, וז"ש והי' הוא ההולך לפניך. שזכית שילך לפניך על ידי מצות המילה, כי בלעדי המילה לא אפשר להיות כן ואז מאחר שזכית למצוה זו ועל כן זכית שילך לפניך עוד יש לך זכות אחר והוא כי הוא יהיה עמך לא ירפך ולא יעזבך. כי ידוע ששם שדי נשלם במילה וסגולתו לשמור את האדם מן היצר הרע וכמ"ש בסיעתא דשמיא (פרשת ויצא) בפסוק והנה אנכי עמך. גם עוד תזכה שיכנעו אויבך וזהו לא תירא ולא תחת מן האויבים ודו"ק, ובזה יובן בסיעתא דשמיא (שיר השירים א) משכני אחרירך נרוצה. שאז נלך אחרי השכינה יען כי הביאני המלך חדריו. שכבר קיימו מצות המילה ונכנסנו לקדושה, ולכן אמר חדריו הוא חדריו וא"ו שהוא היסוד כי במילה יהיה תיקון היסוד, ולכן זה היום הוא יום המילה נגילה ונשמחה בך. שיש לנו שמחה גדולה, גם נזכירה דודך מיין. שעושים סעודה ומשתה לשמחה של מצוה ובזה נגלה טוהר לב ישראל שהם מישרים אהבוך. רצה לומר אהבתם בישרות ולא בשביל פנייה ודו"ק: (מלאך הברית)

הן קרבו ימך למות. (לא יד) וכיון שראה סמאל את משה, אחזתו רעדה וחיל כיולדה ולא מצא פתחון פה לדבר עם משה, עד שאמר משה לסמאל, (ישעיה מח) אין שלום אמר ה' לרשעים, מה תעשה בכאן, אמר לו ליטול נשמתך באתי, אמר לו מי שיגרך, אמר לו מי שברא את כל הבריות, אמר לו אין אתה נוטל נשמת, אמר לו כל באי העולם נשמתן מסורין לידי, אמר לו יש בי כח מכל באי העולם, אמר לו מה כחך, אמר לו אני בן עמרם שיצאתי ממעי אמי מהול ולא נצרכת למוהלני: (דברים רבה)

אמרו רבותינו מעשה היה בימי רבי שמעון בן חלפתא, שהלך לברית מילה, וסעד שם אביו של תינוק, והשקה אותן יין ישן בן ז' שנים, אמר להן מן היין הזה אני מיישן לשמחתו של בני, היו סועדין עד חצי הלילה, רבי שמעון בן חלפתא שהיה בטוח על כחו, יצא לו בחצי הלילה לילך לעירו, מצא שם מלאך המות בדרך, וראה אותו משונה, אמר ליה מי אתה, אמר ליה שלוחו של מקום, אמר ליה ומפני מה אתה משונה, אמר ליה אני משיחתן של בריות, שהן אומרים כך וכך אנו עתידין לעשות, ואינו יודע אימתו הוא נקרא למות, אותו האיש שהיית סועד אצלו ואמר לכם מן היין הזה אני מיישן לשמחת בני, והרי הגיע פרקו ליטול אחר ל' יום, אמר לו הראה לי את פרקי אמר לו לא עליך ולא על כיוצא בך אני שולט, פעמים שהקדוש ברוך הוא חפץ במעשים הטובים ומוסיף בכס חיים, שנאמר (משלי י) יראת ה' תוסיף ימים.... תדע לך כך היה צריך לומר למשה הנה אתה מת ולא אמר כך אלא הניח אותו ותלה המיתה בימים, מניין ממה שקרינו בענין (דברים לא) הן קרבו ימך למות: (מדרש רבה פרשה ט)

ובמדרש קהלת הביא המעשה יותר בהרחבה מעשה באחד מגדולי צפורי שבאתה לו מילה ועלו אנשי עין תאנה לכבדו, ועלה עמהם רבי שמעון בן חלפתא... אזלין למקיימה מצותא דגזירתא והוה אבוי דמיינוקא משקי לון חמר עתיק ואמר, שתון מן הדין חמרא טבא דאנא רחיץ במאריה דשמיא מיניה אנא משקי לכון במשתותיה וענו בתריה כשם שהכנסתו לברית כך תכניסהו לתורה ולחופה, מן קל מיליהון נפק רבי שמעון בן חלפתא בחשיכתא ופגע ביה שליחהון דברייטא אמר ליה, מן בגין דאתון רחצין על עובדיכון טביא אתון נפקין על שעה דלא שעה אמר לו, את מאן את אמר לו אנא שליחהון דברייטא, אמר לו ולמה אפיך בישין אמר מן קל מיליא קשיאתא דאנא שמע מן ברייתא בכל יום אמר ליה ומה אינון אמר ליה הדין מיינוקא דגזרתון יומא דין פתקיה גבי דאינסב יתיה מן הכא לתלתין יומין והוה אבוי משקי לכון ואמר אישתון חמר טב דאנא רחיץ במארי דשמיא מיניה אנא משקי לכון במשתותיה ושמעית ועצבית דצלותהון מבטלה יתיה אמר ליה חייך דאת מחמי לי פיטקי אמר לית אנא שליט על דידך ולא על דלחברך אמר ליה למה, אמר דבכל יום ויום אתון עמלין בתורה ובמצות ועושיין צדקות, והקדוש ברוך הוא מוסיף ימים על ימיכם, אמר ליה, יהא רעוא מקמיה קודשא בריך הוא היך מה דלית את שליט על פיטקינן כך לא יהא לך רשו לעבור על מילקן ובעין רחמי מן שמיא שאמרנו כשם שהכנסתו וכו', וחיי מיינוקא: (קהלת רבה פרשה ג)

ממדרש הנזכר אולי יצא המנהג לומר הרחמן להצלחת הילד ולברכו בסוף ברכת המזון כמו שנדפס בסידורים דומיא למה שעשה רבי שמעון וחבריו נשמתם עדן: (זכר דוד)

העומדים שם אומרים כשם שנכנס לברית כן יכנס לתורה ולחופה ולמעשים טובים. (שבת קלז) ויש לדקדק דבשלמא תורה ומעשים טובים, דהיינו קיום המצוות, היינו טעמא דמדכרי לה השתא משום דתורה נמי ברית מיקרייא וכן המצוות, אלא חופה מאי שיאטיא הכא, ותו דמעשים טובים הוה ליה לאקדומי לחופה, דהא מבן י"ג שנים ויום אחד חל חיוב המצוות, וחופה ליתא עד י"ח שנה, כדתנן (אבות ה) בן שמונה עשר לחופה, אבל הענין הוא דמילה וחופה שייכי אהדדי, כי הנה מילה עולה בגימטריא פה, ופריעה עולה בגימטריא ששה, צרף שניהם יחד יהיו בגימטריא תן, ולכן מנהג ישראל קדושים ליתן צדקה לעניים ולשאר עניים ביום המילה, לפי שמילה ופריעה עולים בגימטריא תן שרצונו לומר תן צדקה, ולכך אמרו דרך הלצה, מל ולא פרע כלומר שלא

פרע חובו ליתן צדקה לעניים כאילו לא מל, ונחזור לעניינינו, שמילה ופריעה הם בגימטריא תן, הוסף עליהם ח' כנגד המילה שניתנה לשמונה ימים, הרי חתן, לרמוז שעל ידי המילה יזכה שיחיה הולד הנימול ויארץ ימים ויהיה חתן, ולכך אומרים כשם שהכנסתו לברית כך תזכה ותכניסהו לחופה, וזה רמז הכתוב, חתן דמים למולות. רצונו לומר משעה שזכה לדם המילה, אז נראה והוכן שיזכה להיות חתן, אמן, כן יהי רצון: (אמרי שמעון)

אנשי מעשה הקדמונים בעת שכיבדו אותם בכיבודא דמצוה במילת בן זכר וכיוצא, ואפילו לעלות לתורה, היו נותנים דבר מה לצדקה בכדי שלא תהיה המצוה במגנא: (אגרא דפרקא אות רפא)

ועזבני והפר את בריתי אשר כרתי אתו. וחרה אפי בו ביום ההוא ועזבתים והסתרתני פני מהם והיה לאכול ומצאוהו רעות רבות וצרות ואמר ביום ההוא הלא על כי אין אלהי בקרבי מצאוני הרעות האלה. (לא טז יז) אמר רבי אחא, יום אחד היה חרון אפו של הקדוש ברוך הוא, אילו עשו תשובה פושרו, אמר רבי תנחומא פיס פיא אינון עבדין ואנא עבדת אינון עבדין ועזבני והפר את בריתי. ואנא עבדת ועזבתים והסתרתני פני מהם והיה לאכול... ואמר ביום ההוא הלא על כי אין אלהי בקרבי מצאוני הרעות האלה. אילו הוה בגבי לא הוה אתא לי אילו הוה בגובי לא גלית וציון אומרת עזבני שכחני (ישעיה מט יד) ותאמר ציון עזבני ה' וה' שכחני. (פסיקתא דרב כהנא פסקא יז ד) ויש לבאר על פי המדרש (איכה רבה א כ) אמר רב עוקבא, בליל תשעה באב נכנס אברהם אבינו לבית קדשי הקדשים אחזו הקדוש ברוך הוא בידו והוה מטייל בו ארוכות וקצרות, אמר לו הקדוש ברוך הוא (ירמיה יא) מה לידידי בביתי. אמר לו רבוני, בני היכן הם, אמר לו חטאו והגליתים לבין האומות, אמר לו לא היו בהן צדיקים, אמר לו עשותה המזמתה, אמר לו היה לך להסתכל בטובים שבהם, אמר לו סוגיהון בישין, דכתיב עשותה המזמתה הרבים. אמר לו היה לך להביט לברית מילה שבבשרם, אמר לו חייך, כפרו בה, שנאמר (שם) ובשר קדש יעברו מעליך. ולא מצינו שענה לו אברהם אבינו על זה, ופירוש, שכיון שלא נימולים לכן אין ה' בקרבי ואינו מצילם:

בביאור המדרש קשיא איך סלקא דעתיה דמצוה אחת בלבד תגין עליהם אע"פ שעברו על כל המצות כולם. ונ"ל בס"ד טעם שתועיל מצוה כנגד הכל מפני שהיא קבועה בגוף האדם, וכל הקבוע כמחצה על מחצה דמי, והשיב לו ובשר קדש יעברו מעליך. שהפרו ברית ואין למצוה זו קבע בבשרם כדי שתאמר כל הקבוע כמחצה על מחצה: (בניהו בן יהוידע מנחות כג)

ולמדה את בני ישראל שימה בפייהם. (לא יט) בני ישראל שימה בפייהם. סופי תיבות מילה, שעל ידי ברית נתקן ברית הלשון: (שפת אמת לפורים)

ימי הילולא של צדיקים בשבוע זה

שאל המלך ושלשת בניו	יום ראשון כ"ח אלול
הרה"ק ר' אלימלך בהרה"ק ישעיה מגראדזיסק זי"ע	
הרה"ק ר' אשר מסטאלין בהרה"ק ישראל זצ"ל	יום שני כ"ט אלול
הרה"ק ר' משה מסטאלין בהרה"ק ישראל זצ"ל	
הרב מאיר לייבוש (המלבים) ב"ר יחיאל מיכל זצ"ל	
הגאון הרב יעקב דוד וילובסקי (הרידב"ז) ב"ר זאב זצ"ל	יום שלישי א' תשרי
הרה"ק ר' יצחק מאיר (מקאפיטשניץ) בהרה"ק אברהם יהושע העשיל זצ"ל	
הרה"ק ר' ישראל מסטאלין (הפרנקפורטר) בהרה"ק ר' אשר זצ"ל	יום רביעי ב' תשרי
הגה"ק ר' אברהם אבלי סג"ל גומבינר (מגן אברהם) ב"ר חיים הלוי זצ"ל	
הגה"ק ר' נפתלי טרופ (הגרנ"ט) ב"ר משה זצ"ל	יום חמישי ג' תשרי
הרה"ק אהרן יחיאל הופשטיין (מקוזניץ) ב"ר ירחמיאל משה זצ"ל	
הרה"ק יצחק זקיל אריה ליב (הבעל שם ממילכשטאט) ב"ר מתתיהו זצ"ל	יום שישי ד' תשרי
הגאון ר' אברהם ב"ר יחיאל מאיר דאנציג (חיי אדם) זצ"ל	
נפתלי בן יעקב אבינו	שבת ה' תשרי

סיפורי צדיקים על ברית מילה בראש השנה

ביטל הגזירות בזכות המילה: פעם אחת ביום ב' דראש השנה הרגיש הר"ר ברוך ממעזבז זי"ע איזה גזר דין בעולם והיה אז ברית מילה גם כן, ואחר הברית מילה היה צריך לילך לתקיעות ולא רצה לילך וישתוממו כל העם, אחר כך אמר, איתא בגמרא (שבת קלב) מנין אפילו במקום בהרת יקוץ וימול שנאמר (ויקרא יב ג) המול ימול מכל מקום, היינו אפילו יש גזר דין בחינת בהרת ח"ו אמנם על ידי מצות ברית מילה יקוץ בהרת שבכל העולם ואחר כך תקעו התקיעות: (בוצינא דנהורא)

זכות המילה כשהוא בראש השנה: מספר הר"ר זוסמן ציטרנבוים שליט"א בשלהי חודש אלול תשי"א נולד לנו בן למזל טוב ובהשתדלות אחות מרן החזו"א הרבנית קרליץ ע"ה שהיתה שכנתנו ברח' הרב בלוי בבני ברק נאות החזו"א לשמש כסנדק לבנינו, יום הברית חל ביום א' דראש השנה תשי"ב ולפי הצעת החזו"א נקבע הברית לשעה תשע בבוקר, בזמן המיועד הגעתי אל ביתו כדי ללוותו למקום הברית ושמונו לדרך פעמינו בזריזות, מדי פעם החיש החזו"א צעדיו ופסע בצעדי ענק כמעט במרוצה למרבה פליאתי ופליאת כל האנשים בדרך, היו מספר אנשים שביקשו ממני לדעת מה אירע שהוא הולך במרוצה, הוא הבחין בתמיהת האנשים פנה אלי ואמר, הם לא יודעים את העניין והזכות של הכנסת ילד בבריתו של אברהם אבינו ביום הדין: (מעשה איש)

הברית לפני התפילה כדי להיות סנדק: פעם היה ברית מילה אצל אחד מאנ"ש ביום ראש השנה והילד נולד בבית החולים היהודי, ואז היה נהוג שלא הניחו את היולדת ללכת הביתה רק כעבור עשרה ימים מיום הלידה, והברית מילה עשו בבית המדרש של בית החולים, ורבינו הרה"ק ר' ישראל מוויזניצא (האהבת ישראל) זי"ע רצה ללכת להברית, ואמר שעל כן יעשו את הברית בבוקר השכם לפני התפילה, רבינו הקדוש הלך עם איזה מקורבים והלך במהירות אף על פי שהיה לו כאב ברגלים כדי שלא יאחר את זמן התפילה: (ישראל סבא קדישא)

השאיר את הדם בכוונה על הבגד: כשהיה הפני מנחם זצ"ל עדיין ראש ישיבת שפת אמת, נערכה ברית מילה בראש השנה והראש ישיבה קיבל כיבוד והתלכלכה לו הטלית מדם הרך הנימול, במוצאי החג עלה בעל הברית לבקש סליחה על הנזק שנגרם לטליתו, ענה לו הראש ישיבה סליחה אתה מבקש? דע לך שלא רק הטלית היתה מלוכלכת מהדם גם היד שלי, והשארתי בכוונה את הדם בתפילה להראות לה' את זכות דם הברית, אם כן אתה סייעת לי לזכות בדין ואני צריך להודות לך: (קובץ ימי שמחה מפי הרבי מטאלנא שליט"א)

התרגשות באמירת הברכות: ר' שלום מנשה רוזבלום הצדיק מבריסק, נהג להתפלל בימים נוראים לפני העמוד, ופעם נתכבד בראש השנה באמירת ברכות על ברית מילה, ואחר כך ניגש לעמוד, אחד מהמתפללים העירו שברכותיו בברית היו מרגשות יותר מברכותיו של חזרת הש"ץ, ענה רבינו בודאי הרי ברכת כורת הברית הוא יותר מאשר זוכר הברית: (גדולי הדורות)

התוקע בראש השנה עושה מציצה: כשמזדמן ברית מילה ביום ראש השנה ומלין התינוק קודם תקיעת שופר כדאיתא בשולחן ערוך, נוהג כ"ק אדמו"ר מבאבוב שליט"א כמנהג אבותיו הקדושים לקיים מצוות מציצה בישיבה על כסא של אליהו:

להעדיף נסיעה לצדיק מקבלת סנדקאות: ר' ישראל משה מנדל ז"ל (מהעיר טעגלאש מחסידי בעלזא) לא החסיר אף שבת וחג מלהיות אצל מרן מהרי"ד מבעלזא בראצפערד, פעם נולד בן לגיסו והברית חלה להיות בראש השנה כיבד אותו גיסו בסנדקאות וביקש ממנו להשאר בביתו וגם ביקשו ממנו שיתפלל כשליח ציבור בעיירה כי היה ידוע כבעל תפילה טוב, לא ידע ר' ישראל משה מה להחליט וגם לא רצה לשאול בעצמו את מרן, שאל ר' ישראל משה את מרן ומרן השיב לו סנדק יכול להיות גם איש אחר, "גאר גאר ברייטע פלייצעס דארף מען האבן מען זאל זאגען אז א איד ער זאל נישט זיין ראש השנה אין בעלזא" (אחריות גדולה נחוצה לכך להגיד ליהודי לא להיות בראש השנה בבעלזא): (גדולי חסידי בעלזא חלק שני עמוד תמ"ב)

היו שותפים במצוות המילה
ליהודים "מבוגרים" עולי חבר העמים
שהבריתות נעשים בחדרי ניתוח,
עלות כל ברית 3600 שקלים לשלם לחדר הניתוח
ובזכות זה תראו נחת מכל יוצאי חלציקם, אמן.

לעילוי נשמת ר' יעקב צבי ב"ר יצחק מאנים ז"ל הולצמן

ברית אבות: רחוב דברי חיים 6 ת.ד. 3044 ביתר עילית טלפון: 025022814

ניתן לתרום בנדירים פלוס על שם ברית אבות